

До Председателя на научното жури
определенено със заповед № 3003/22.12.2020 г.
на Ректора на МУ-Плевен

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Петя Георгиева Костова, д. м.
Гинекологична клиника, УСБАЛО-ЕАД, София
на дисертационния труд на д-р Елица Христова Гъокова

на тема „Методи за прогнозиране на преждевременно раждане“, за присъждане на образователна и научна степен „Доктор“, професионално направление 7.1. „Медицина“, докторска програма „Акушерство и гинекология“ с научен ръководител Доц. Д-р Йордан Попов, д.м. и научен консултант Доц. Д-р Валентина Мазнейкова, д.м.

Становището е изготвено въз основа на представените дисертационен труд и автореферат. Същите отговарят на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в РБ.

Биографични данни и професионално развитие. Д-р Елица Христова Гъокова завърши средното си образование в гр. Пловдив през 2010 г. (ОМГ „Акад. Кирил Попов“). Висше медицинско образование завърши през 2016 г. в Медицински Университет – Плевен. В програмата за специализация по „Акушерство и гинекология“ към УМБАЛ „Д-р Георги Странски“ – ЕАД, гр. Плевен е зачислена през 2016 г. През 2017 г. д-р Гъокова става асистент за обучение на студенти (англоезично обучение) и редовен докторант към Катедра „Акушерство и гинекология“ при МУ-Плевен. Магистратура по Обществено здраве и здравен мениджмънт завърши през 2020 г. Владее два чужди езика - английски и немски. Има необходимата компютърна грамотност.

Значимост на темата. Представеният докторат анализира проблем, актуален в световен мащаб и обект на множество изследователски проекти и дискусии в съвременното акушерство. В света, всяка година се раждат преждевременно 15 млн.

деца, което се явява основна причина за високи стойности на перинатална заболеваемост и смъртност. През последните години все повече усилия се полагат за предсказването и предотвратяването на предтерминните раждания. Цели се да се селектират рискови пациентки за прематурно раждане, които да бъдат целенасочено проследявани и да се прилагат мероприятия за намаляване на тези раждания. По този начин биха се намалили и нивата на перинаталната смъртност и заболеваемост.

Структура на дисертацията. Дисертационният труд е написан на 140 стандартни страници като е онагледен с 18 фигури и 38 таблици. Структурно е изграден по следния начин: Въведение - 2 стр.; Литературен обзор – 37 стр.; Цел и задачи – 1 стр.; Материал и методи – 20 стр.; Резултати и Обсъждане – 42 стр.; Заключение – 2 стр.; Изводи – 2 стр. ; Приноси – 1 стр.; Приложения – 2 стр.; Библиография – 26 стр.; Списък на публикациите, свързани с дисертационния труд – 2 стр.

Във въведението авторът мотивира необходимостта от анализиране на различни рискови фактори и прилагане на методи за оценка на риска за преждевременно раждане. В резултат на това, следва да се представи модел за пренатални грижи, чрез което да намали детската смъртност и заболеваемост.

Литературният обзор подчертава актуалността на проблема в световен мащаб. Той се характеризира с изчерпателност, като отразява задълбочените познания на автора относно методите за прогнозиране на преждевременно раждане. Разгледани са основните дискусационни моменти по анализираните проблеми.

Целта на доктората е да се идентифицират рисковите групи бременни жени, които да бъдат системно проследявани, с цел намаляване на риска от предтерминно раждане и намаляване на дългосрочните последици за недоносени деца.

За изпълнение на целта на доктората са формулирани десет задачи, които добре корелират с нея.

Материал и методи. Проведеното проучване е проспективно. За периода 2019 – 2020 г., в него са включени 1426 неселектирани бременни жени, контингент на УМБАЛ „Д-р Георги Странски“, гр. Плевен. Приложени са шест метода на оценка и

прогнозиране на преждевременно раждане. Всеки от използваните методи е представен прецизно, със специфичните си характеристики, възможните приложения и ограничения.

Статистическа обработка на резултатите. За обработка на резултатите са използвани множество статистически методи. Приложен е статистическия пакет IBM SPSS Statistics 25.0 и MedCalc Version 14.8.1. За ниво на значимост, при което се отхвърля нулевата хипотеза е прието $p < 0.05$.

Резултати и обсъждане. Получените резултати са изчерпателно и нагледно представени, подкрепени нагледно с таблици и фигури. При обсъждането прави впечатление способността на докторанта да анализира правилно и целенасочено, както и да интерпретира получената информация.

Направени са дванадесет извода, които съответстват на поставените задачи и са правилно формулирани, след детайлен анализ на собствените резултати и съпоставянето им с наличните данни от достъпната литература.

Приносите са правилно формулирани и с оригинален характер. Представени са три групи- * с оригинален характер и практическа стойност, * с потвърдителен характер и * с практическа стойност.

- За първи път се прави системна клинико-епидемиологична характеристика на преждевременното раждане в регионален аспект (регион Плевен).
- За първи път в България се оценява предсказващата стойност на предния уtero-цервикален ъгъл като прогностичен метод за преждевременно раждане.
- Изработен е диагностичен алгоритъм за прогнозиране на преждевременно раждане, включващ 6 компонента: анамнеза, оплаквания през бременността, ехографско измерване дълчината на маточната шийка и уtero-цервикалния ъгъл, биомаркер (fFN и/ или pIGFBP-1).

Като принос с оригинален характер определям създаването на Модел за диагностично поведение при проследяване на бременност в рутинната практика.

Книгописът включва 277 публикации, от които 31 на кирилица. От последните 10 години са 176 (64%), а 93 (34%) са от последните 5 години.

Авторефератът е в обем от 61 страници, изгoten е съобразно изискванията и съдържанието му е в пълно съответствие с дисертационния труд. Онагледен е с 37 таблици, 14 фигури и 1 схема на модел на поведение. Той ясно представя направените изводи и приноси. Би могло да е по-кратък, на база обобщаване и групиране на някои от резултатите и акцент върху препоръките.

Публикации. Д-р Гъокова представя списък с 14 публикации, във връзка с докторантурата. От тях оригиналните статии са 8 и има публикувани 6 резюмета. Те представлят различни части от работата по нейния докторат. Освен това са представени и 2 участия в научно-изследователски проекти, свързани с дисертационния труд.

В заключение, представеният докторат на д-р Елица Гъокова на тема „Методи за прогнозиране на преждевременно раждане“, се отличава с актуалност и има съществена практическа стойност. Той отговаря на изискванията на Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени на МУ-Плевен, във връзка с което предлагам на научното жури да присъди на д-р Елица Христова Гъокова образователната и научна степен “ДОКТОР”.

София, 07.02.2021 г.

Изготвил становището:

Доц. д-р Петя Костова, д.м.